

**PROCEDURY EWAKUACJI
W PRZYPADKU WYSTAPIENIA ZAGROŻENIA INNEGO NIŻ
POŻAROWE W OBIEKTACH UNIWERSYTETU ROLNICZEGO
IM. HUGONA KOŁŁATAJA W KRAKOWIE**

Spis treści

1. Zasady ogólne	strona 3
2. Podstawy prawne	strona 3
3. Podstawowe pojęcia z zakresu ewakuacji i alarmowania	strona 3
4..Procedura ewakuacji	strona 5
5. Sposób ogłaszania alarmu	strona 5
6. Miejsce zbiórki.....	strona 6
7. Drogi ewakuacji (kierunki ewakuacji i oświetlenie ewakuacyjne)	strona 6
8. Postępowanie w celu odłączenia/wyłączenia głównych mediów	strona 9
9. Warunki i organizacja ewakuacji ludzi z obiektu	strona 9
10. Zasady postępowania po ogłoszeniu ewakuacji	strona 11

1. Zasady ogólne

Obowiązek organizowania i kierowania przebiegiem ewakuacji spoczywa na kierownikach jednostek organizacyjnych, zajmujących pomieszczenia służbowe w danym obiekcie oraz na personelu obsługi portierni, podległemu Kierownikowi Działu – Straż URK. Obowiązek powiadomienia o konieczności ewakuacji posiada każda osoba przebywająca w budynku, która zauważyła zdarzenie kwalifikujące się do przeprowadzenia ewakuacji.

Ewakuację prowadzi się w celu: ochrony pracowników i studentów przed niebezpieczeństwami zagrażającymi ich życiu lub zdrowiu oraz zminimalizowania strat materialnych w zagrożonych obiektach. Do przestrzegania ustaleń zawartych w planie zobowiązani są wszyscy pracownicy i studenci.

2. Podstawy prawne

1. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2019 roku, pozycja 1065, ze zmianami tekst jednolity).
2. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 2010 roku, nr 109, pozycja 719).
3. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2021 roku, pozycja 869, tekst jednolity).
4. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (Dz.U. z 2021 roku, pozycja 2351, ze zmianami tekst jednolity).
5. PN-EN 1838:2005 Zastosowanie oświetlenia. Oświetlenie awaryjne.
6. PN-92/N-01256/02 Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja oraz PN-EN ISO 7010:2012 (znaki ewakuacyjne oraz symbole graficzne, barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa).

3. Podstawowe pojęcia z zakresu ewakuacji i alarmowania

1. Alarm jest to sygnał przekazany poprzez syrenę alarmową, głosem, osobiście lub telefonicznie, albo w inny możliwy sposób, z dowolnego źródła, informujący, że zostało

wykryte zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzi skażeniem, katastrofą naturalną lub technologiczną, działaniami terrorystycznymi bądź innymi zagrożeniami.

2. Alarmowanie jest to działanie mające na celu natychmiastowe przekazanie sygnału do właściwych władz, służb i osób, informujące o wystąpieniu zagrożenia wymagającego podjęcia natychmiastowego działania.

3. Ewakuacja jest to zaplanowane lub doraźne zorganizowane wyprowadzenie ludzi oraz przemieszczenie środków materiałowych z zagrożonych obiektów do wyznaczonych miejsc zbiórki ludzi i składowania sprzętu (rejonów ewakuacji).

4. Powiadomianie jest to przekazywanie, przy użyciu wszelkich dostępnych środków, określonych sygnałów lub informacji mających na celu zaalarmowanie właściwych władz i osób o możliwości wystąpienia, zaistnieniu lub ustąpieniu zagrożenia oraz przekazanie sposobu postępowania w danym wypadku.

5. Strefa zagrożenia – miejsca, rejony, obszary, w których występują zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi oraz mienia i środowiska, spowodowane przez naturalne katastrofy, awarie techniczne, pożary lub inne zagrożenia.

6. Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego (IBP) – dokument opracowywany dla każdego budynku zawierający między innymi: szczegółowe opisy warunków ochrony przeciwpożarowej, wymagane wyposażenie przeciwpożarowe, sposoby postępowania na wypadek pożaru, warunki i organizację ewakuacji ludzi, zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz plany obiektów.

7. Warunki ewakuacji – przedsięwzięcia zapewniające możliwość szybkiego i bezpiecznego opuszczenia strefy zagrożonej, dostosowane do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji, konstrukcji i wymiarów oraz odpowiedniej infrastruktury.

4. Procedura ewakuacji

4.1 Cel procedury

Zapewnienie sprawnego przygotowania i przeprowadzenia bezpiecznej ewakuacji pracowników, studentów oraz innych osób przebywających w obiektach i na terenie Uczelni w sytuacji zagrożenia innego niż pożar.

4.2 Przedmiot i zakres stosowania procedury

Procedura ewakuacji określa tryb postępowania oraz uprawnienia i odpowiedzialność osób realizujących niezbędne działania, począwszy od stwierdzenia (możliwości wystąpienia) symptomów wskazujących na konieczność podjęcia czynności związanych z ewakuacją ludzi (a także mienia) z obiektów Uczelni.

4.3 Podstawy uruchomienia procedury

Niniejszą procedurę ewakuacji uruchamia się w wypadku zagrożenia:

- 1) zamachem terrorystycznym – po otrzymaniu informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego lub innego środka niebezpiecznego;
- 2) skażeniem środkami toksycznymi, chemicznymi lub biologicznymi;
- 3) klęskami żywiołowymi;
- 4) katastrofą budowlaną;
- 5) wybuchem gazu spowodowanym awarią instalacji gazowej;
- 6) innymi nagłymi zdarzeniami, które mogą zagrażać życiu i zdrowiu ludzi.

5. Sposób ogłaszania alarmu

Alarmowanie o ewakuacji w systemie wewnętrznym Uczelni

Alarmowanie o zagrożeniach w obiekcie odbywa się w ramach wewnętrznego systemu informowania z wykorzystaniem syreny alarmowej, komunikatów głosowych przekazywanych bezpośrednio za pomocą megafonów (tuby nagłaśniającej) oraz poprzez gońców/telefonicznie/.

Na terenie Uczelni obowiązują wewnętrzne sygnały alarmowe, które określono w Załączniku nr 4 do Instrukcji.

Osoba kierująca ewakuacją powinna mieć ubraną kamizelkę odblaskową koloru żółtego, która znajduje się na portierni

6. Miejsce zbiórki

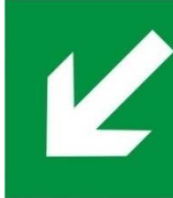

1. Miejsce zbiórki dla ludzi ewakuowanych z budynku określono w IBP.
2. Po ogłoszeniu alarmu o ewakuacji ewakuowane osoby, które nie biorą udziału w akcji ratowniczej, udają się na miejsce zbiórki i oczekują na dalsze decyzje.
3. W przypadku braku bezpośrednich zagrożeń dla życia i zdrowia, mienie znacznej wartości oraz ważna dokumentacja ewakuowane będą w rejony niezagrożone (hole, korytarze lub do innych pomieszczeń albo do innych niezagrożonych obiektów Uczelni bądź na przyległe place).
4. Decyzja o wyznaczeniu rejonu składowania ewakuowanego sprzętu podjęta zostanie doraźnie przez osoby funkcyjne przebywające w budynku i odpowiedzialne za przeprowadzenie ewakuacji oraz inni pracownicy biorący udział w akcji ratowniczej po dokonaniu oceny skali zagrożenia oraz potencjalnych zniszczeń.

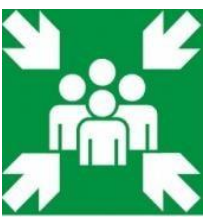

7. Drogi ewakuacji (kierunki ewakuacji i oświetlenie ewakuacyjne)

1. Drogi ewakuacyjne wewnątrz budynku powinny być oznakowane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Ma to na celu jednoznaczne wskazanie osobom opuszczającym budynek najkrótszej drogi do wyjścia oraz uprzedzenie osób ewakuowanych o ewentualnych przeszkodach lub utrudnieniach na drodze ewakuacyjnej.
2. W zależności od pomieszczeń i oświetlenia drogi ewakuacyjne oznakowane są:
  - 1) znakami ewakuacyjnymi fotoluminescencyjnymi;
  - 2) znakami ewakuacyjnymi podświetlanymi.
  - 3) Znaki ewakuacyjne powinny być rozmieszczone w taki sposób, aby były widoczne z każdego miejsca na drodze ewakuacyjnej i powinny w sposób wyraźny wskazywać kierunek ewakuacji.
  - 4) Oznakowanie dróg, kierunków i wyjść ewakuacyjnych zostało przeprowadzone zgodnie z normą PN-EN ISO 7010:2012 (znaki ewakuacyjne oraz symbole graficzne, barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa).

Symbole i nazwy znaków ewakuacyjnych zamieszczono na kolejnej stronie

Tabela symboli i nazw znaków ewakuacyjnych

Nazwa znaku	Symbol znaku
Kierunek drogi ewakuacyjnej	
Wyjście ewakuacyjne	
Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę	
Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół	
Drzwi ewakuacyjne	
Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej	
Pchać aby otworzyć	

<p>Ciągnąć aby otworzyć</p>	
<p>Przesunąć w celu otwarcia</p>	
<p>Stłuc, aby uzyskać dostęp</p>	
<p>Drabina ewakuacyjna</p>	
<p>Miejsce zbiórki do ewakuacji</p>	 <p>MIEJSCE ZBIÓRKI DO EWAKUACJI</p>
<p>Klucz do wyjścia ewakuacyjnego</p>	 <p>Klucz do wyjścia ewakuacyjnego znajduje się</p>

8. Postępowanie w celu odłączenia/wyłączenia głównych mediów

W sytuacji konieczności odłączenia dopływu głównych mediów portier kontaktuje się z pracownikami technicznymi Działu Gospodarczego lub w przypadku ich nieobecności sam odłącza media. Wykaz głównych zaworów i wyłączników w budynku znajduje się w każdej portierni.

9. Warunki i organizacja ewakuacji ludzi z obiektu

9.1. Warunki ewakuacji

W razie wystąpienia zagrożeń objętych niniejszą procedurą ewakuacji, decyzję o konieczności przeprowadzenia ewakuacji podejmują w kolejności:

- 1) osoby, które jako pierwsze zauważyły zagrożenie, bezpośrednio uczestniczące w zdarzeniu;
- 2) kierownicy jednostek zlokalizowanych w budynku, w którym wystąpiło zagrożenie;
- 3) pracownicy portierni (Straż URK).

Osoby, o których mowa w pkt 1-3 niezwłocznie informują Rektora, zastępującego go Prorektora, Kanclerza lub Kierownika właściwej jednostki organizacyjnej administrującej budynkiem o decyzji w sprawie ogłoszenia sygnału alarmowego o ewakuacji.

Po przybyciu na teren Uczelni Straży Pożarnej lub Policji kierowanie akcją ratowniczą przejmuje dowódca grupy interwencyjnej/ratunkowej.

Ewakuację ludzi i mienia przeprowadza się, gdy wystąpiło zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi przebywających w obiekcie albo gdy przewiduje się możliwość wystąpienia takiego zagrożenia, lub gdy zagrożone jest mienie.

Osoba decydująca o przeprowadzeniu akcji ratunkowej uruchamia procedurę przewidzianą

w przypadku alarmowania i ewakuacji. Ustala ewentualną potrzebę ewakuacji sprzętu i mienia, określając w tym celu sposoby, kolejność i rodzaj ewakuowanego mienia oraz miejsce jego składowania.

W pierwszej kolejności należy ewakuować ludzi, którzy znaleźli się w rejonie bezpośredniego zagrożenia i osoby znajdujące się na drodze rozprzestrzeniania się zagrożenia, a także osoby znajdujące się w miejscach, z których wyjście lub dotarcie do

bezpiecznych dróg ewakuacyjnych może zostać odcięte przez np. skażenie, wybuch lub inne czynniki.

Podczas prowadzenia ewakuacji z obiektu grupy ludzi powinny kierować się zgodnie z kierunkami określonymi przez znaki ewakuacyjne do wyjść poza obszar zagrożony lub na zewnątrz budynku na miejsce zbiórki. Ewakuowane osoby należy odseparować na bezpieczną odległość od budynku.

Ewakuację mienia należy prowadzić w miarę istniejących możliwości, mając na uwadze przede wszystkim bezpieczeństwo ludzi.

Ewakuowane przedmioty należy wnosić i ustawiać tak, aby nie uległy one zniszczeniu, a jednocześnie nie tarasowały przejść, dróg ewakuacyjnych i przejazdów. Miejsce ich składowania należy zabezpieczyć przed ogniem, zalaniem wodą oraz przed kradzieżą.

Z ewakuacji przedmiotów bardzo ciężkich i o znacznych gabarytach należy zrezygnować.

Ewakuację przeprowadza się dostępnymi wyjściami ewakuacyjnymi oznaczonymi na planie sytuacyjnym obiektu. W celu zapewnienia szybkiej i skutecznej ewakuacji osób oraz mienia z obiektu na etapie oceny zagrożeń i planowania ewakuacji należy założyć najbardziej ekstremalne warunki.

9.2 Organizacja ewakuacji

Główne zasady organizacyjne podczas ogłaszania ewakuacji:

- 1) alarm o zagrożeniu ogłasza osoba, która zauważyła grożące niebezpieczeństwo. Osoba ta powinna w pierwszej kolejności zaalarmować osoby znajdujące się w bezpośrednim rejonie wystąpienia zagrożenia;
- 2) z chwilą otrzymania informacji o występującym zagrożeniu i podjęciu decyzji o konieczności ewakuacji wszyscy pracownicy są zobowiązani do udziału w akcji ratowniczej i ewakuacji;
- 3) ewakuację przeprowadza się z wykorzystaniem wszystkich możliwych dróg i wyjść ewakuacyjnych;
- 4) ewakuację należy rozpocząć od miejsc najbardziej zagrożonych, a następnie od najwyższych kondygnacji;

- 5) warunki i sposoby ewakuacji zależą od miejsca powstania zagrożenia, przy czym ewakuacja powinna objąć wszystkie osoby przebywające w budynku, które nie biorą udziału w akcji ratowniczej;
- 6) należy podejmować stanowcze działania mające na celu opanowanie paniki i utrzymanie porządku do czasu wyjścia ostatniej osoby z obiektu;
- 7) decyzja o rozpoczęciu ewakuacji musi być przekazana w sposób spokojny i zdecydowany, a jednocześnie nakazujący i sugestywny;
- 8) wszystkie osoby znajdujące się w budynku objętym ewakuacją, powinny podporządkować się decyzjom kierującego akcją ratowniczą;
- 9) osoby wywołujące panikę należy ewakuować w pierwszej kolejności – dopuszcza się możliwość użycia siły fizycznej;
- 10) jeżeli sytuacja na to pozwala, może być dodatkowo zarządzona ewakuacja mienia.

10. Zasady postępowania po ogłoszeniu ewakuacji

10.1. Obowiązki Inspektora obrony cywilnej i spraw obronnych

- 1) Pracownik zatrudniony na stanowisku Inspektora obrony cywilnej i spraw obronnych jest zobowiązany w szczególności współdziałać w czasie akcji ratowniczej ze specjalistycznymi służbami ratowniczymi (Strażą Pożarną, Policją, Pogotowiem ratunkowym, Pogotowiem energetycznym i Pogotowiem gazowym).
- 2) Inicjować prowadzenie szkoleń w zakresie praktycznej ewakuacji ludzi i mienia z budynku.

10.2 Obowiązki pracowników, studentów oraz innych osób stale korzystających z obiektów Uczelni podczas ewakuacji

Pracownicy, studenci oraz inne osoby stale korzystające z obiektów Uczelni przebywające w budynku mają obowiązek posiadać znajomość regulacji dotyczących sposobu ewakuacji i alarmowania oraz zasad postępowania po ogłoszeniu ewakuacji z obiektu.

Pracownicy i studenci podczas prowadzenia ewakuacji mają w szczególności obowiązek:

- 1) ściśle stosować się do przekazywanych zaleceń przełożonych i osób prowadzących ewakuację;

UNIwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

- 2) przerwać pracę (wykład, zajęcia) i opuścić zagrożoną strefę i kierować się zgodnie ze wskazaniem znaków na drogi ewakuacyjnej;
- 3) zachować spokój i nie dopuścić do powstania paniki;
- 4) przystąpić do wykonywania przypisanych im zadań – dotyczy osób wyznaczonych do działań zabezpieczających ewakuację;
- 5) w miarę możliwości zakończyć pracę sprzętu komputerowego oraz zabezpieczyć dane informatyczne przed dostępem osób niepowołanych;
- 6) wyłączyć i zabezpieczyć wszystkie urządzenia elektryczne i gazowe,
- 7) pozamykać okna;
- 8) zabrać rzeczy osobiste i dokumenty;
- 9) opuścić pomieszczenie (salę wykładową) nie zamykając drzwi, klucz pozostawić w zamku lub na portierni;
- 10) udać się na miejsce zbiórki po opuszczeniu zagrożonego budynku.

W miejscu zbiórki osoby ewakuowane przebywają do chwili otrzymania sygnału lub komunikatu o odwołaniu alarmu o ewakuacji i możliwości powrotu na stanowiska pracy lub na zajęcia albo ich zakończenia.

Podczas poruszania się po drodze ewakuacyjnej zabrania się:

- 1) zatrzymywania się;
- 2) poruszania się „pod prąd”;
- 3) poruszania się w kierunku innym niż określają to znaki ewakuacyjne.

Jeżeli droga ewakuacyjna jest zadymiona, należy się poruszać jej prawą stroną w pozycji pochylonej.